

Nasjonalt senter for antibiotikabruk i sykehus: *aktør i nasjonale oppdrag*

Dialogmøte for nasjonale tjenester, nettverk og sentre,
Radisson Blu Gardermoen, 12.09.2024

Ingrid Smith, adm. leder, tidl. overlege, NSAS

Hvem var vi i 2012?

Nasjonalt kompetansetjeneste for antibiotikabruk i spesialisthelsetjenesten (KAS) => 2023 NSAS

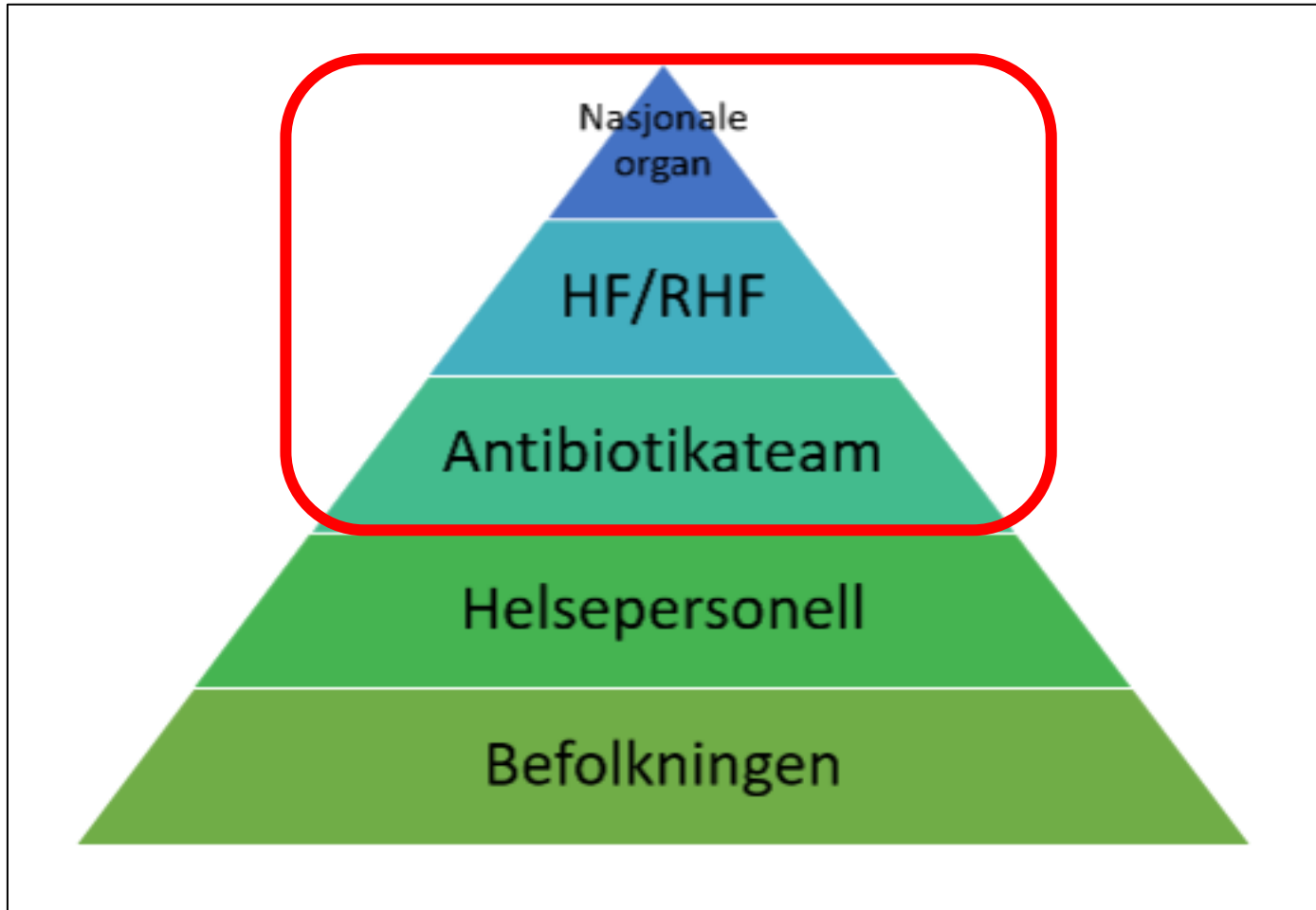
Marion Neteland

Ingrid Smith

Per Espen Akselsen

Stig Harthug

KAS (NSAS) sitt oppdrag

Oppdrag fra HOD

Bedre antibiotikabruk og resistens skal ikke øke

Tiltak?

Antibiotikastyringsprogram skulle etableres på alle norske sykehus

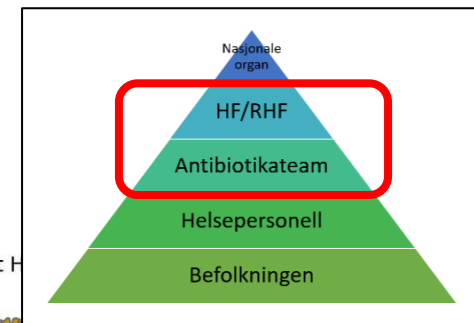
Hvordan?

Gjennom å samarbeide med alle nivå i helsetjenesten

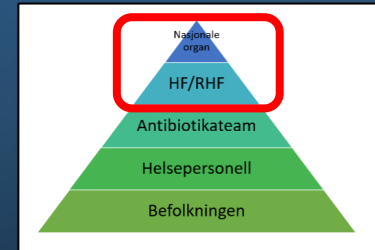
Norgesturné – helseforetak, private ideelle sykehus og Interreg. fagdirektørmøtet

- Promovere NSAS, antibiotikastyring, og bygge nettverk
- sykehusledelse
 - fagpersoner
 - undervise alt helsepersonell

Vedtak: Alle landets HF skal innføre antibiotikastyringsprogram

Kjernen i vårt arbeid

 Helse- og omsorgsdepartementet

Handlingsplan
Jan. 2016

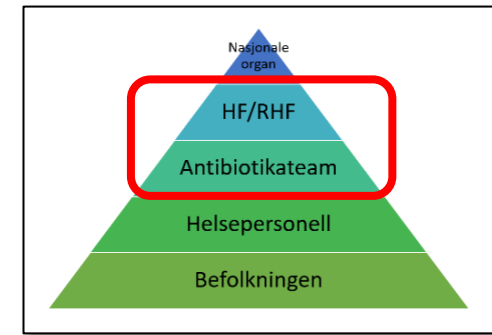
Handlingsplan mot antibiotikaresistens i helsetjenesten

med det mål å redusere antibiotikabruken i befolkningen
med 30 prosent innen utløpet av 2020

- Mål:** 30% reduksjon av 5 utvalgte antibiotika
- 1. Innføring av antibiotikastyringsprogram**
 2. Forankring i ledelsen
 3. *Antibiotikarapporter* og resistens oversikt
 - 4. Tverrfaglige antibiotikateam;** fasilitering/
koordinering av antibiotikastyringsarbeid
 5. Optimal bruk av mikrobiologiske prøver

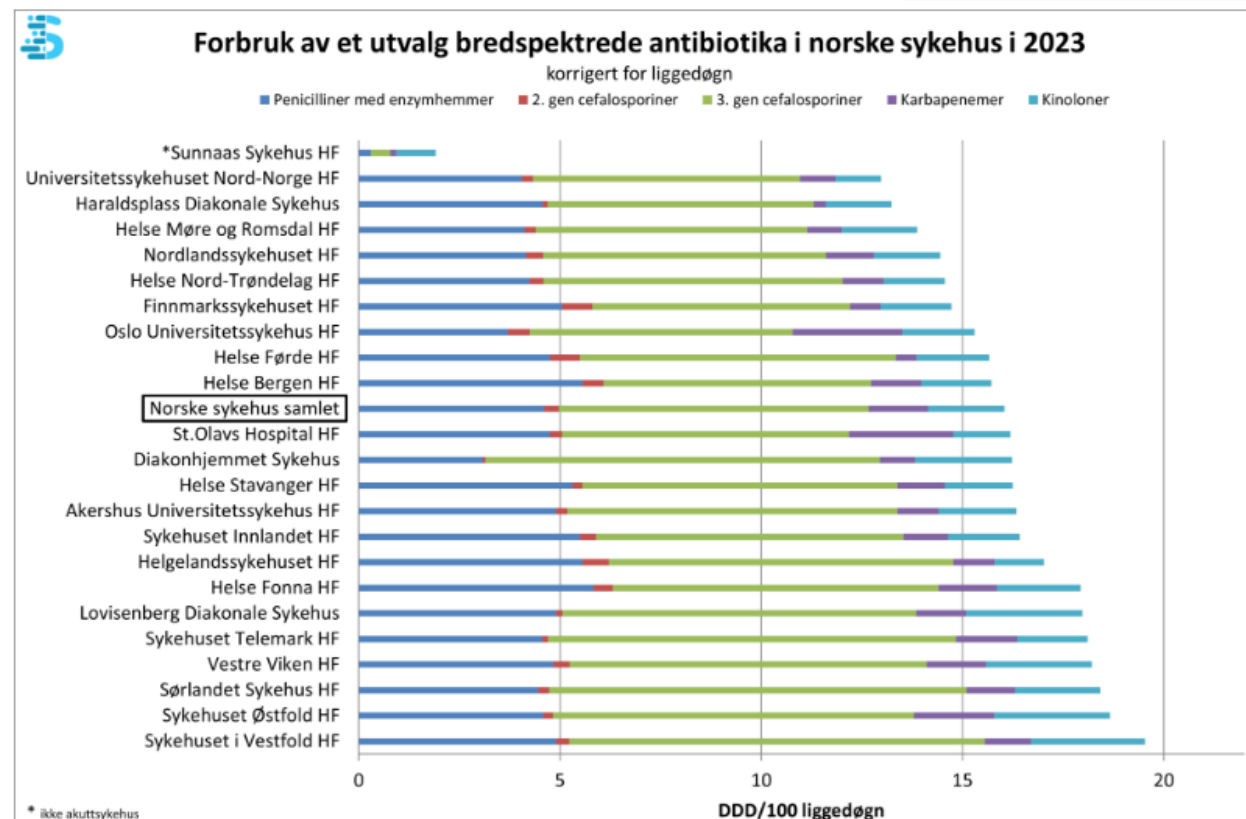
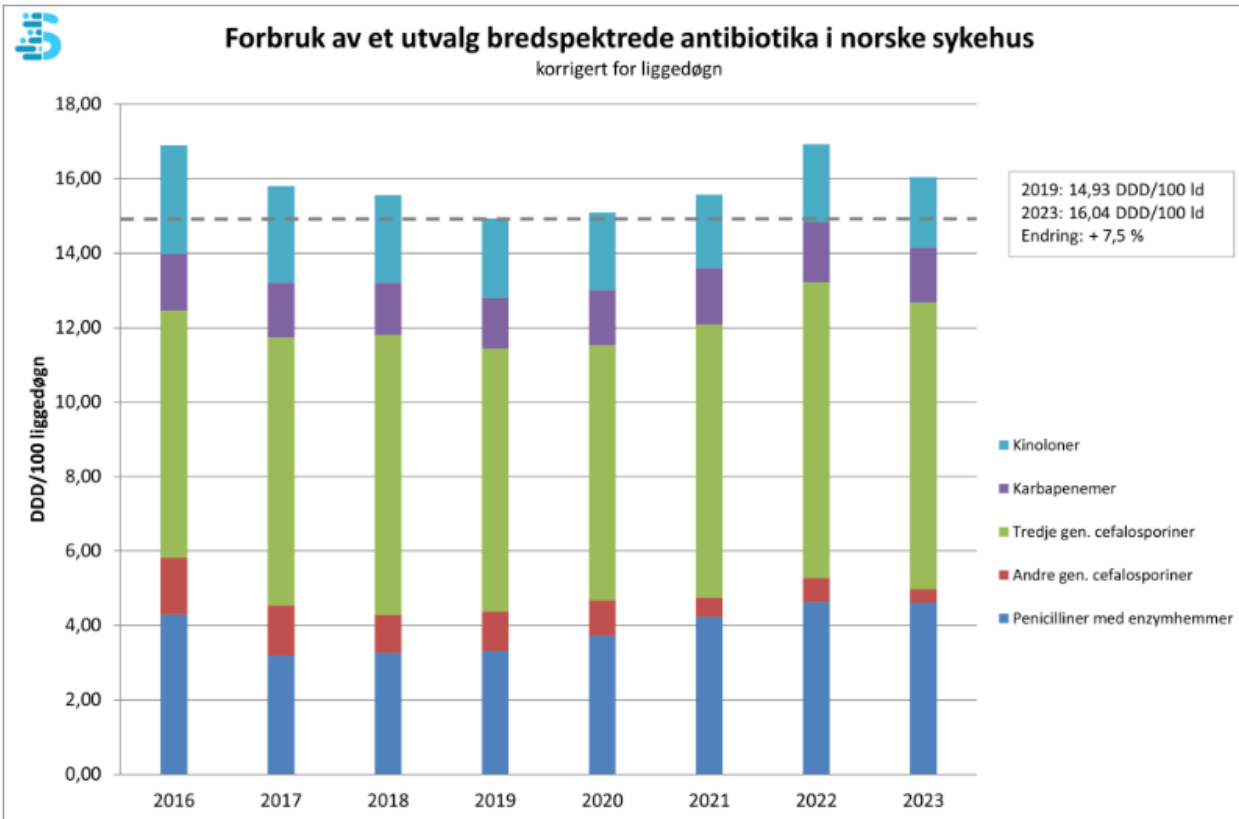
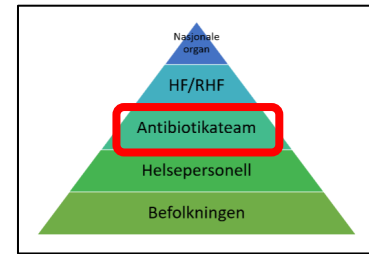
NSAS primære oppgaver

Antibiotikastyringsprogram skulle etableres på alle norske sykehus

1. Utvikle **AB-rapporter** - knyttet til oppdrag / nasjonal handlingsplan/ oppdragsdokumentene
2. **Kurs** i antibiotikastyring; Solstrand og Gardermoen
3. **Nettsiden**; verktøy til bruk i forbedringsarbeid knyttet til antibiotikabruk
4. Revisjon og **oppfølging av HFene** – kontaktnettverk
5. **Webinarer og Fagnettverk**; relevant problemstillinger/tematikk - AB til barn, dosering, risikolegemiddel, hjemmebehandling m AB

Nasjonalt mål 30% - Antibiotikarapporter

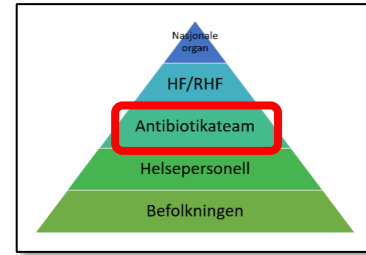
Antall DDD (definerte døgn doser) for samlet bruk av dette utvalgte bredspektrede antibiotika har økt med ca 2 % fra 2019 til 2023 (493.800 DDD i 2019 og 504.600 DDD i 2023). Antall liggedøgn i 2019 var 3.308.600 og ca 5 % lavere i 2023, 3.145.600. Antall liggedøgn i norske sykehus var 0,6 % lavere i 2023 enn i 2022.

Grafen over gir et bilde av det enkelte helseforetaks forbruk av utvalgte bredspektrede midler. Forskjeller i pasientpopulasjon og behandlingstilbud er noe av årsaken til at helseforetakene kommer ulikt ut, men de med noenlunde lik aktivitetsprofil kan sammenligne seg med hverandre.

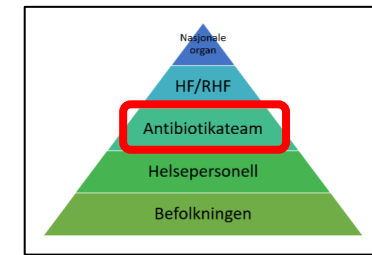
Totalt alle sykehus

Per sykehus

Nasjonalt nettverk av tverrfaglige team i antibiotikastyring fra alle HF

To årlige fysiske møter med AB-team

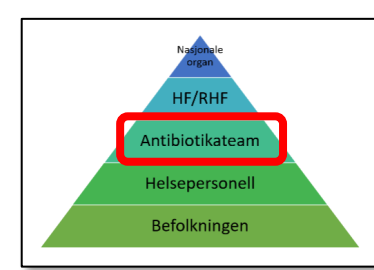
Faglig påfyll:

- Bruk av Gentamicin (risiko LM)
- Behandle Ukraina pasienter
-

Erfaringsdeling «Norge rundt»

- Forbedringsprosjekter rett antibiotikabruk
- Gjennomføre antibiotika audit
- Diagnose - følge retningslinjen

Aminoglykosider (gentamicin)

Antibiotikabruk

Antibiotikadagen

Antibiotikamangel

Antibiotikastyring

Barn og antibiotika

Behandlingslengde

Covid-19

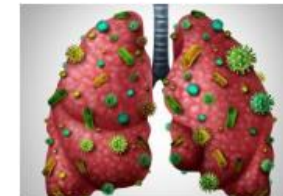
Dosering/ administrasjon

Mikrobiologi /Resistens

Penicillinallergi

Pneumoni

Profylakse

Retningslinjer

Yrkesgrupper

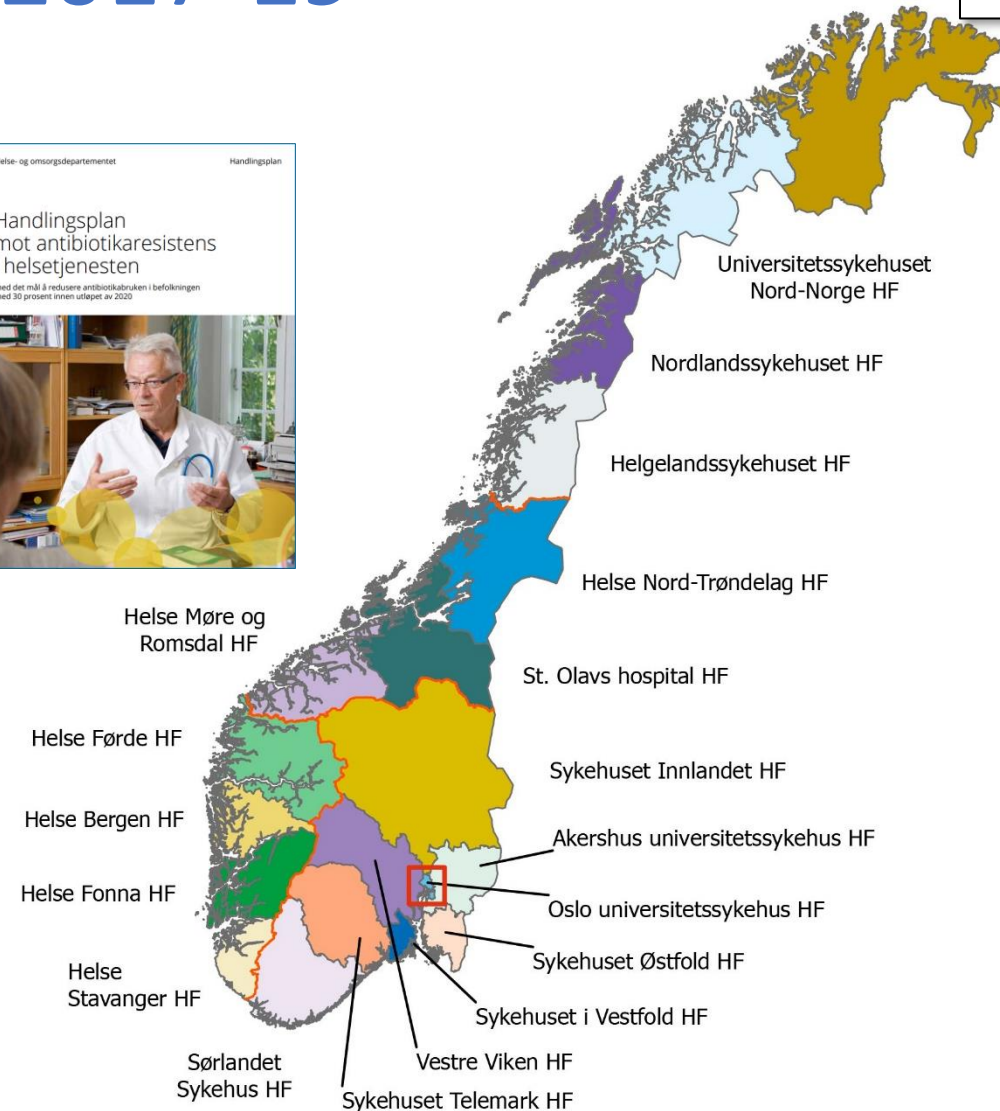
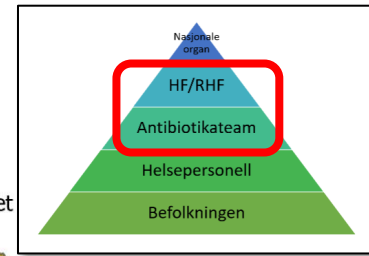
Ymse

Norgesturné II – revisjon, 2017-19

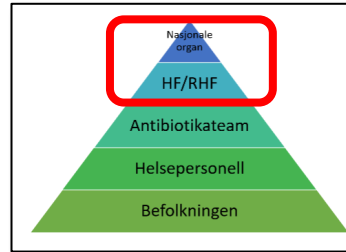
Revisjonsgrunnlaget

Mål: 30% reduksjon av 5 AB

- 1. Innføre antibiotikastyringsprogram**
2. Forankring i ledelsen
3. Antibiotikarapporter
- 4. Tverrfaglige antibiotikateam;**
5. Optimal bruk av mikrobiologiske prøver

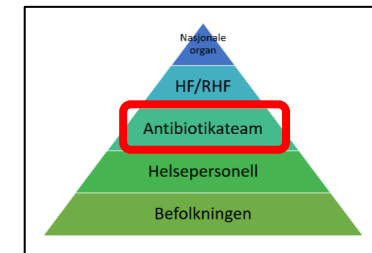
Mål: Sykehus oppfyller myndighetskrav til struktur, prosess og resultat

	Helse Nord	Finmarkssykehuset	Universitetssykehuset	Nordlandssykehuset	Helgelandsykehuset	Helse Midt-Norge	Nord-Trøndelag	St. Olavs hospital	Møre og Romsdal	Helse Vest	Førde	Bergen	Fonna	Stavanger universitetssykehus	Haraldsplass diakonale sykehus	Helse Sør-Øst	Akershus universitetssykehus	Oslo universitetssykehus	Sykehuset i Vestfold	Sykehuset Innlandet	Sykehuset Telemark	Sykehuset i Østfold	Sørlandet sykehus	Vestre Viken	Diakonhjemmet sykehus	Lovisenberg diakonale sykehus	Sunnaas
Rapportering for tiltak i Nasjonal handlingsplan mot antibiotikaresistens august 2016																											
Policy for antibiotikabruk																											
Vurderes antibiotikabruk i kvalitetsutvalg, antibiotikakomite e.l.																											
Er det fastsatt spesifikke mål for antibiotikabruken																											
Rapporteres antibiotikabruk til ledelsen																											
Rapporteres antibiotikabruk til kliniske avdelinger																											
Fins rapporter over lokale/egne resistensforhold																											
Er rapportene lett tilgjengelige																											
Mandat for A-team																											
Er tverrfaglig A-team utnevnt																											
Vurderes logistikk for mikrobiologiske prøver og svarrapportering																											
Utarbeidet milepælsplan (Frist 1/10)																											
Er tverrfaglig A-team utnevnt																											
Vurderes logistikk for mikrobiologiske prøver og svarrapportering																											
Utarbeidet milepælsplan (Frist 1/10)																											

April 2017

Webinarer og fagnettverk – aktuelle tema

Antibiotikaresistens – hva må du vite? (Antibiotika-uken 2023)

Sykepleieres rolle i antibiotikastyring (13.6.2023)

Trygg bruk av gentamicin (17.11.2022)

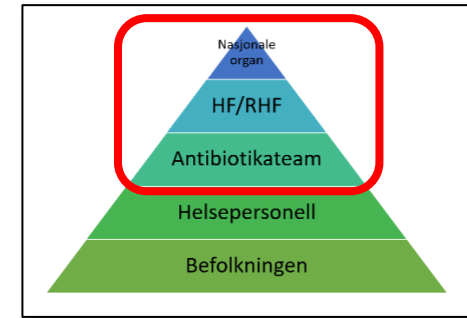
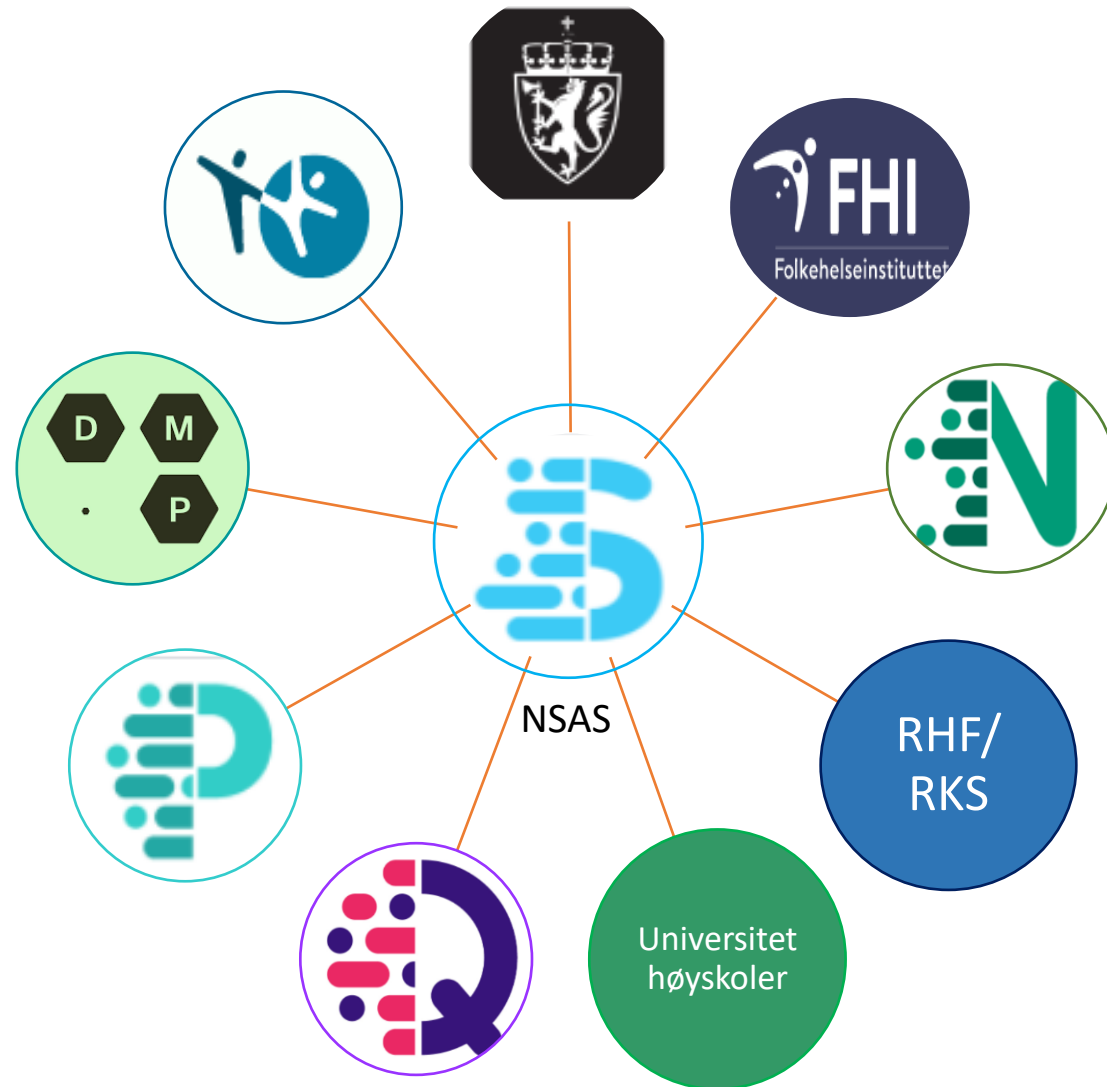

Inviterte foredragsholdere

Antibiotikaretningslinjer ved sepsis på høring (16.2.2022)

Nasjonale oppdrag og samarbeidspartnere

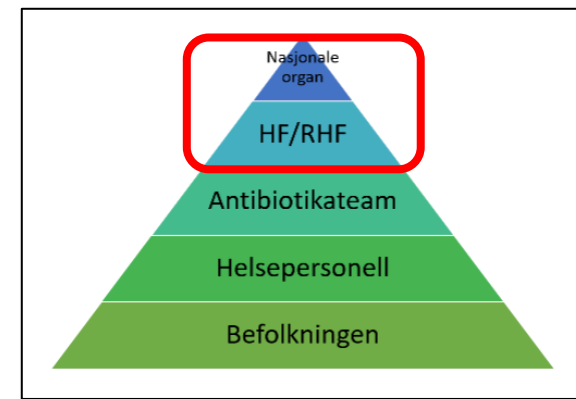

NSAS sin Referansegruppe

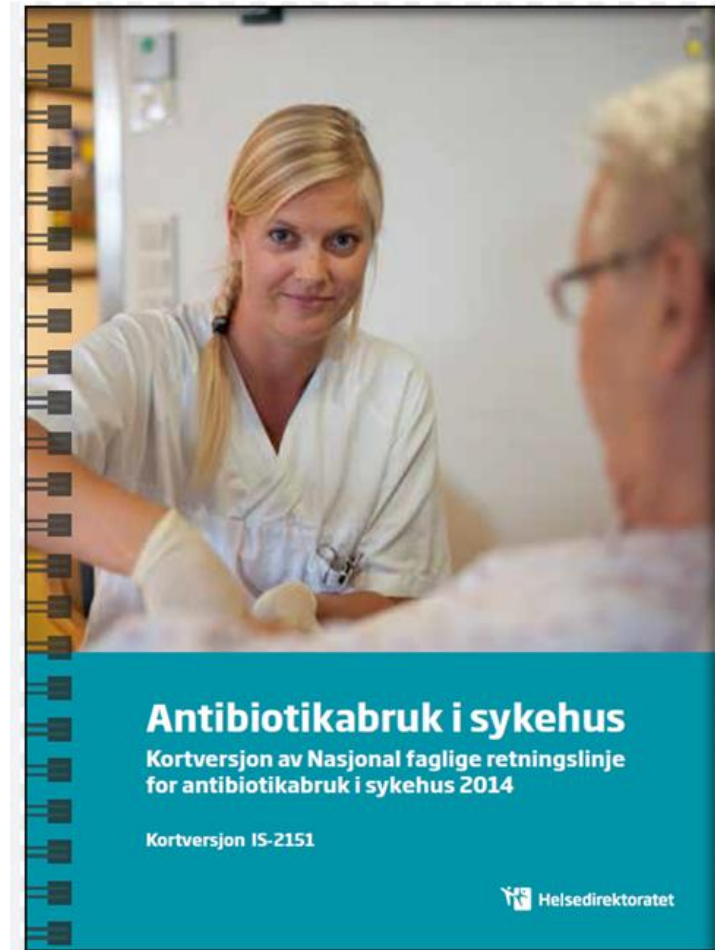

NORM, ASP, FHI, RKS, leger, farmasøyer & sykepleiere fra HFenes antibiotikateam

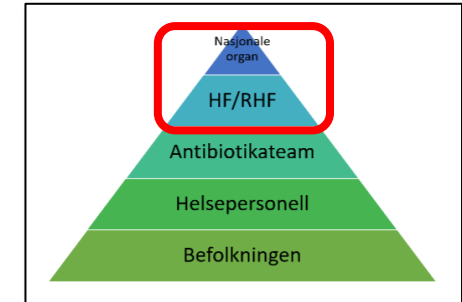
Retningslinje for antibiotikabruk i sykehus

- Meget godt samarbeid med HDir
- Hdir fasiliterer organisering av arbeidet, møter, dokumentasjon
 - Redaksjonskomité (betalt av RHFene)
- NSAS stiller med redaktør, fagkompetanse, nettverk
 - Arbeidsgruppe per kapittel (frivillige fagpersoner fra alle regionene)
 - forankring i fagmiljøene

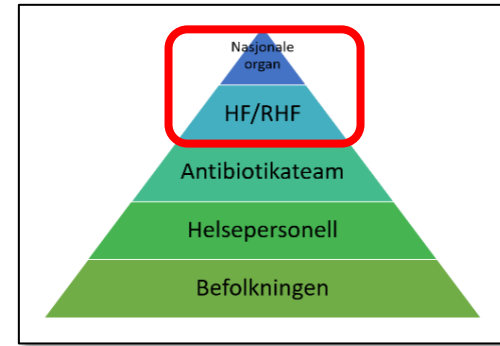
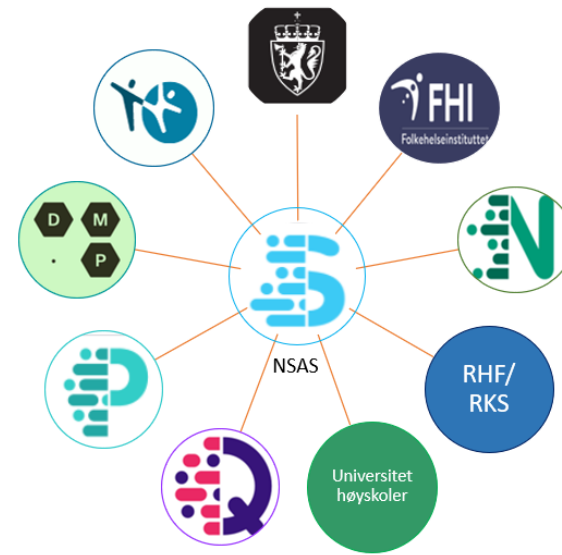

NSAS gir innspill til nasjonale oppdrag

- Ny AMR strategi og handlingsplan
- Det interregionale fagdirektørmøtet; videreføring av NSAS, retningslinjearbeidet
- Samarbeid med ASP; antibiotika i sykehjem
- NORM-rapporten: oppsummering av arbeidet
- RKS; antibiotika i regionene, ny handlingsplan
- Innlegg på nasjonale kurs, møter, konferanser

NSAS medlem av nasjonale arbeidsgrupper/- organer

- Antibiotikakomiteén, FHI
- Styringsgrp. for oppfølging av handlingsplanen, HDir
- Arbeidsgrp. for nasjonale kvalitetsindikatorer, HDir
- Arbeidsgrp. “Prosjekt produksjon”, DMP
- Redaktør av retningslinje for AB-bruk i sykehus, HDir/ RHFene
- Mangelsenteret; senter for LM mangel/ beredskap, OUS
- Ny handlingsplan, HDir/ FHI

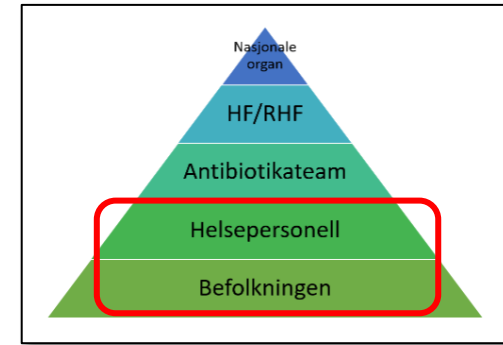
Kompetansespredning

Helsepersonell

- Leger
 - Grunnutdanning medisin
 - Videre/- etterutdanninger
- Farmasi
 - Videre/- etterutdanninger
- Sykepleie
 - Utdanning av høyskolelærere; ASP og FHI
 - Videre/- etterutdanninger

Befolkning

- Innlegg/ fagartikler i Dagens medisin, Tidsskriftet, BT, Aftenposten, mm
- Opptredener på NRK, TV2 mm.

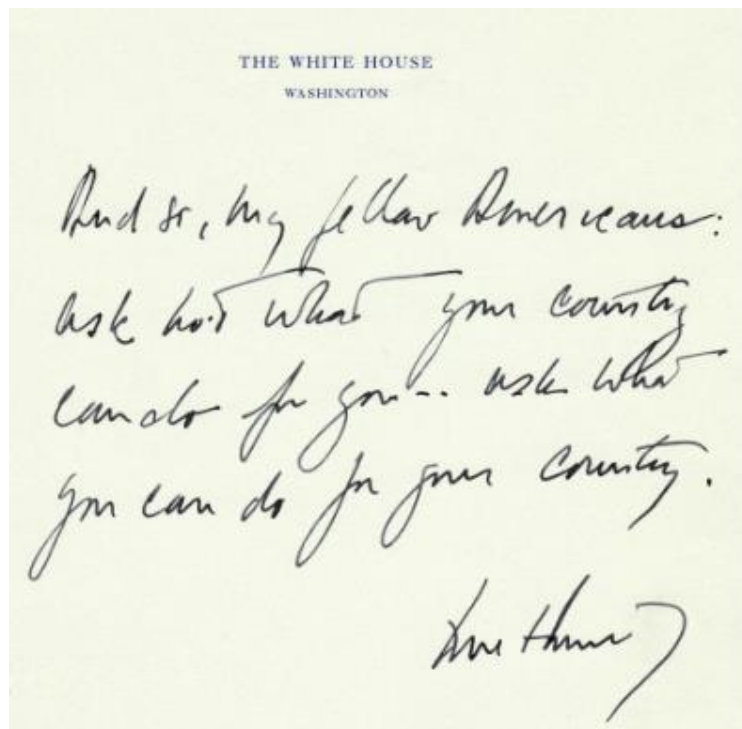

NSAS inn i fremtiden

- *Nasjonale faglige nettverk - navet*
 - Faglig rådgiving og kompetansebygging om antibiotikabruk og antibiotikastyring
- *Nasjonal kunnskapsutvikling*
 - Fagutvikling, metodeutvikling og forskning
 - Retningslinjearbeid og beslutningsstøtte; fasilitering
 - Forskning (antibiotikabruk, implementering, kvalitet av forskrivning)
- *Nasjonal kompetansespredning*
 - Utredning og behandling (pasientforløp i spesialist- og primærhelsetjenesten)
 - Antibiotikabruk og antibiotikastyring

Aktør i nasjonale oppdrag:

Take home message

Vær relevante og fagkompetente, og vær på tilbudssiden ift. samarbeid og utvikling med andre nasjonale aktører om deres oppdrag

NSAS anno 2024

Eli Hoem

*Takk for
oppmerksomheten!*

Marion Neteland

Per Espen Akselsen

Ingrid Smith

Anine Bernhoft

Brita Skodvin